

Тому проблему взаємозв'язку закону та права слід розглядати в контексті того, що право природне і право позитивне-це всього лише дві різні точки зору на один і той же об'єкт-реальне право.

Аналізуючи правові та політичні аспекти діяльності Української Центральної Ради, необхідно звернути увагу на державно-правові форми Російської імперії. Важливим елементом дослідження є аналіз політичних і правових ідей, концепцій, теорій, що виникли в умовах української і російської дійсності того часу. Адже в цих сферах найбільш концентровано відбиваються інтереси різних верств суспільства. Варто взяти до уваги й те, що будь-які зміни в державі та в праві мають своїми передумовами їх попереднє усвідомлення людьми. Мова йде про те, що ці зміни відображаються перш за все в людській свідомості, у ставленні людської спільноти до соціально-політичного та юридичного оточення. В розумінні політико-правових аспектів Української революції, легітимності Центральної Ради, необхідність зміни державно-правового становища України знайшла своє відображення в поглядах українських мислителів, програмних документах політичних партій.

Періодизація-один із найважливіших і найскладніших елементів наукового дослідження. Адже об'єктивне вивчення можливе лише на значному часовому проміжку від подій, що вивчаються. Тому для здійснення науково обґрунтованої періодизації необхідно нагромадити достатній обсяг матеріалу, провести всебічний його аналіз, знайти критерії, що охоплюють цілий ряд факторів об'єктивного і суб'єктивного порядку. Завдяки вивченню особливостей кожного з етапів, періодів, як відносно самостійних, ми зможемо прийти до цілісного розуміння суті явищ.

Таким чином, досліджуючи державотворчу діяльність Української Центральної Ради, важливо здійснити аналіз етапів її становлення, що дасть можливість проаналізувати всю сукупність існуючих факторів до змісту доктрини вітчизняного державотворення.

**Ігнат О.В., док. філос.,
доцент кафедри менеджменту, підприємництва та торгівлі
Ужгородський торговельно-економічний інститут ДТЕУ
м. Ужгород**

МЕНТОРСТВО ДЛЯ МОЛОДІ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Менторство – це партнерські взаємини між досвідченою людиною (ментором) і молодою людиною (менті), спрямовані на розвиток навичок, упевненості й професійного бачення. Ментор не просто навчає – він надихає, підтримує та спрямовує, допомагає уникати типових помилок і бачити перспективу.

Менторство має глибоке коріння, яке сягає давніх часів, коли наставники передавали знання та навички своїм учням. Менторство – це форма наставництва, яка зародилася ще в Стародавній Греції, де досвідчені вчителі виховували молодих учнів. У сучасному світі менторство набуло нового значення – від персонального розвитку до складних корпоративних програм. Зараз менторство активно застосовується в різних сферах, таких як бізнес, освіта і навіть технології, допомагаючи людям знаходити підтримку та знання, яких не завжди можна отримати через формальну освіту [1].

Дослідження Deloitte говорить, що 79% міленіалів бачать менторство як ключову умову для кар'єрного зростання (у 2025 р. вони будуть складати 75% співробітників).

Дослідження, проведене професором Гарвардської медичної школи Джорджем Вайлантом, показує, що літні люди, які менторять молодих людей на роботі та в житті, в три рази частіше відчують себе щасливішими, ніж ті, хто цього не робить.

Згідно з даними однієї з найбільших менторських організацій для молоді в США MENTOR, молодь, яка має ментора на 130% частіше посідає керівні посади, та на 55% менше пропускають уроки, ніж їх однолітки.

Ці дані показують який великий вплив має менторство на розвиток особистості вне залежності від її віку, статусу, цілей, а також про універсальність цього освітнього підходу і актуальність як в бізнесі, так і в громадському і державному середовищах [2].

У сучасному світі виділяють наступні формати менторства табл.1

Таблиця 1. Основні формати менторства

№ п/п	Формат менторства	Переваги
1.	Індивідуальний	Персональний підхід, довіра, глибокий розвиток
2.	Груповий	Обмін досвідом, командна робота, взаємна підтримка
3.	Онлайн – менторство	Зручність, доступність, можливість міжнародного спілкування
4.	Рівне – рівному	Невелика різниця в віці, легке порозуміння, неформальна атмосфера
5.	Зворотне менторство	Взаємне навчання, розуміння поколінь

Аналізуючи таблицю 1, зауважимо, що формат менторства залежить від запиту аудиторії, але фокус уваги направлений на самопізнання та взаємної підтримки.

Окрім того, менторство є надзвичайно ефективним інструментом для розвитку особистості та професійного зростання. Залучаючи менторів, люди можуть отримати цінні поради, засновані на реальному досвіді, що дозволяє уникати типових помилок і досягати поставлених цілей швидше. Суть ефективності менторства полягає в тому, що ментори не тільки надають знання, але й підтримку, мотивацію та натхнення, допомагаючи розкрити потенціал менті.

У сфері освіти програма менторства дозволяє студентам отримувати додаткову підтримку від досвідчених викладачів або старших студентів. Ментори в освіті допомагають учням краще розуміти навчальний матеріал, розвивати критичне мислення та самостійність. Це сприяє успішності учнів та готує їх до викликів майбутнього професійного життя [1].

У контексті дослідження менторства для молоді в таблиці 2 наведено огляд найвідоміших українських програм менторства.

Таблиця 2. Найвідоміші українські програми менторства

№ п/п	Назва програми	Цільова аудиторія	Зміст	Посилання
1.	Career Hub / «Мріємо та діємо»	Молодь, студенти	Розвиток лідерських навичок, менторська підтримка	careerhub.in.ua
2.	«Державотворець»	Молоді громадяни, студенти	Наставництво від представників влади	dvi.gov.ua
3.	U-Report Ukraine (UNICEF)	Молодь 14-25 років	Платформа для обговорення соціальних тем, менторська підтримка онлайн	ukraine.ureport.in

Менторські програми в Україні допомагають будувати спільноти, що об'єднанні спільною метою – підтримка й розвиток молоді особистості та її мотивації до змін на краще.

Таким чином, менторство є потужним інструментом формування особистості та розвитку суспільства. Воно поєднує досвід старших поколінь із прагненням молоді до самореалізації, створюючи умови для взаємного навчання, підтримки й натхнення.

Завдяки різним форматам менторства – від індивідуального до групового чи онлайн – молодь отримує можливість відкрити свої таланти, розвинути лідерські якості та знайти власний шлях у житті.

У сучасній Україні менторство має особливе значення: воно допомагає виховувати свідому, активну й відповідальну молодь, здатну творити зміни та будувати майбутнє держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Що таке менторство: які переваги та ефективність URL: <https://bestcleverslms.com/piznavalne/sho-take-mentorstvo-yaki-iogo-perevagi-ta-efektivnist/> (дата звернення: 01.10.2025).

2. Що то таке менторство і чого всі його хочуть URL: <https://biggggidea.com/practices/mentorstvo/> (дата звернення: 01.10.2025).